

Foder og fodring af økologiske slagtesvin

Af Kristian Knage-Drangsfeldt

Vestjyllands Andel d. 08.03.18

Disposition

- Grisens behov
- Hvordan går det der ud
- Råvare til slagtesvin efter 100% økologiske råvare
- Kødprocent
- Grovfoder
- Græsprotein
- Søstjernemel
- SPILD projekt fokus på slagtesvin
- anbefalinger til økologisk foder

Grisens behov

- Vand
- Foder
- Klima – Varme og køling – ingen træ
- Lejeareal
- Aktivitet områder
- Grovfoder

Slagtesvin 30-110kg

		Gennemsnit	min.	max.
Fesv/kg tilvækst	Fesv/kg	3,015	2,85	3,21
Vægt, ind	kg	32,5	25,2	36
Slagtevægt	kg	86,34	84,8	89,2
Dgl. Tilvækst	gram	920,6	781	1000
Kødpct	pct.	59,1	57,6	60,2
Døde	pct.	3,47	1,2	9
Kass.	pct.	0,12	0,0	0,4

Smågrise/slagtesvin 15-110 kg

		Gennemsnit	Min.	Max.
Fesv/kg tilvækst	Fesv/kg	2,6	2,3	2,9
Vægt, ind	kg	15,4	12,8	16,8
Slagtevægt	kg	85,9	82,9	89,4
Dgl. Tilvækst	gram	887,1	592,0	1084,0
Kødpct	pct.	59,5	57,9	61,0
Døde	pct.	4,5	0,0	9,6
Kass.	pct.	0,1	0,0	0,2

Råvare til slagtesvin efter 100% økologiske råvare

- Kartoffelprotein
- Ringere protein forsyning
- Hvilket kan medfører flere problemer i stalden

Kødprocent

Tiltag	Handlingsplan
1	Rug: Foderoptagelsen
2	Fomallingsgrad: Grovere
3	DurocPlussæd 7,5 kr pr dose → 0,3 i kødprocent
4	Korn uden om møllen: Foderoptagelsen
5	Grovfoder

- Den rigtige foder strategi hele vejen igennem, time foderblandingsskift optimalt
- Jo mere ens grise jo nemmere at time
- Sluk for vandet i foderautomaterne for 80-90 kg

Salmonella

- Undgå gylleoversvømmning
- Øget fokus på hygiejne
- Foderstruktur – groft – ekspandat – korn uden om
- Fodersammensætning - Byg
- Brug af organiske syrer
- Rotter, mus og fugle

Grovfoder

- Helsæd
- Græsensilage
- Roer
- Majs

Grovfoder	Råprotein % i varen	St. ford. lysin, g pr. kg vare	St. ford. Methionin, g pr. kg vare	St. ford. Treonin, g pr kg vare	St ford. cystin, g pr kg vare
Byg/ært helsæd	3,9	0,6	0,27	0,56	0,18
Hvede/ært helsæd	3,8	0,58	0,18	0,44	0,14
Græsensilage 1 slæt	5,1	0,99	0,36	1	0,2
Græsensilage 2 slæt	5,3	1,03	0,37	1,04	0,21
Roer	1,48	0,42	0,14	0,18	0,04
Majsensilage	2,6	0,23	0,15	0,31	0,12

- Tommelfinger regel hvis du ganger tørstof % med 0,8 har du de forventede FE pr 100 kg ensilage

Udfodring af grovfoder

- Grovfoder er en ressource i stien og behandles sådan
- Placering af grovfoder
- Hvilken grovfoder virker?

Græsprotein - SupergrassProk

- Projektet er støtte af Fonden for Økologisk Landbrug og GUDP
- Hvorfor er det spændende for svineproducenten?
- Kløvergræs er fundamentet i et godt økologisk sædskifte
- Aminosyre profil

Fodermiddel	FESV	FESO	Råprotein, %	Lysin g/kg	Met:lys
Græsprotein	1,01	1,02	37(32-45)	21	0,31
Sojakage	1,09	1,12	44,00	26,8	0,215
Rapskagefoder	0,92	0,98	28,66	15,76	0,364
Solsikkekage	0,98	1,02	33,18	11,61	0,629
Fiskemel	1,14	1,11	69,48	7,52	0,371

Græsprotein

- Vil svinene spise det.
- Lave smågrise forsøg med op til 15%
- Slagtesvineblanding:

Indhold	%
Byg	35
Afskallet havre 65%	7,1
Rug	30
Solsikkekage	0,5
Græsprotein	18,1
Sojakage	6,6
Mineral	2,7
Indhold	
FEsv	1,01
St. Ford. Råprotein g/FEsv	142
St. ford. Lysin g/FEsv	7,3
St.ford. Methionin g/FEsv	2,2

- Ærters fordøjelighed af de enkelte aminosyrer og energi indhold

Søstjernemel - Søstjernestøv

- Støttet af promillefonden
- Hvorfor er søstjernemel interessant?
- Kan muligvis reducere forekomsten af fravænningsdiarré hos økologiske smågrise. En lavere forekomst af fravænningsdiarré vil sænke arbejdsforbruget og derved forbedre landmandens bundlinje samt højne dyrevelfærden i branchen.
- Hvorfor kan det reducere fravænningsdiarre?
- Søstjernemel har antimikrobiel effekt samt virus- og svampehæmmende aktivitet.
- Derudover kan søstjerner regenerere deres arme, hvis de bliver beskadiget, disse stoffer kan muligvis også have en positiv effekt på tarmvilliene, hvilket kan mindske risikoen for diarré.

Søstjernestøv - Søstjernemel

- Erfaringer fra smågrise i 5 besætninger
- Begrænset registreringer
  - Indsættelse vægt pr. sti/fold
  - Slutvægt vægt pr. sti/fold
  - Foderforbrug
  - Behandlinger pr sti/fold
  - Diarrébehandlinger pr. sti/fold
  - Døde
  - Udtagende (flytte til sygesti/aflastningssti)
- Mangler værter til erfaringsindsamlingen – Kontakt: Mig hvis du er interesseret eller vil høre mere

SPILD projekt fokus på slagtesvin – Camila Kramer UHF

- Projektet er støttet af Svine afgift fonden og GUDP
- Et tre årigt projekt
- At reducere foderforbrug pr. produceret kg. kød ved reduceret spild, optimal fodring og foderstrategi.

SPILD – Slagtesvin Camila Kramer UHF

- Foderautomater
- Smuld
- Pille styrkens sammenhæng med smuld
- Indstilling af foderautomater – Grisene kan godt æde smuld

Smågrise

Grise på
startblanding

Grise på
slutblanding

Anbefalinger

- DLBR Dansk Økologi projekt

- Diegivende

Aminosyre	Minimum	Anbefalet
Lysin g. st.f /FEso	6,0	6,6
Methionin % af lysin	32	32

- Drægtige

Aminosyre	Minimum	Anbefalet
St.f.råprotein/FEso	90	90
Methionin g. st.f/FE	1,6	1,6

Anbefalinger

- Smågrise

Aminosyre	Minimum	Anbefalet
Lysin g. st.f /FEsv	8,0	8-10
Methionin % af lysin	32	32
Threonin % af lysin	61	61
Tryptofan % af lysin	18	18

- Slagtesvin

Aminosyre	Minimum	Anbefalet
Lysin g. st.f /FEso	6,0	6,0-7,2
Methionin % af lysin	30	30

- Der vil blive udmeldt anbefalinger: Fodringsseminar D. 18.04.18

Tak for opmærksomheden